

Oponentský posudek na magisterskou diplomovou práci

Bc. Petra Miketová

PEDAGOGICKÉ HODNOCENÍ, VRSTEVNICKÉ HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ TLUMOČNICKÉHO VÝKONU:

JEJICH ROZDÍLY A PODOBNOSTI A VÝVOJ V PRŮBĚHU STUDIA

(Teacher assessment, Peer assessment and Self-assessment in Interpreter training: their similarities and differences, and Development during the Training proces)

UK FF ÚTRL Praha, květen 2019

Diplomová práce Petry Miketové má charakter teoreticko-empirické případové studie a zabývá se srovnáním tří typů hodnocení tlumočnických výkonů v rámci seminářů konsekutivního tlumočení v jazykové kombinaci angličtina-čeština v posledním ročníku bakalářského studijního programu překladatelství - tlumočnictví (mezikulturní komunikace): hodnocení učitele, hodnocení ostatních studentů ve skupině a sebehodnocení studenta-tlumočnicka. Diplomantka si stanovila za cíl zjistit, v čem se se jednotlivá hodnocení shodují či naopak liší, a jakým způsobem se hodnocení v průběhu studia vyvíjí. Zároveň ve své práci zkoumá, jakým způsobem se liší sebehodnocení a vrstevnické hodnocení studentů, kteří studují tlumočení pouze v kombinaci angličtina-čeština, od studentů, kteří zároveň studují tlumočení v kombinaci čeština a další cizí jazyk, a absolvují tak dvojnásobný počet hodin výuky konsekutivního tlumočení. Takto je toto téma v rámci diplomové práce na Ústavu translologie FF UK zpracováno poprvé. V tom spatřuji hlavní přínos této práce.

Diplomová práce (DP) má 73 stránek (+celkem 52 stránek příloh na CD u papírové verze) a je rozdělena do 4 hlavních kapitol a řady podkapitol.

V teoretické části (s.10-31) se diplomantka nejdříve zaměřuje na obecné přístupy k jednotlivým typům hodnocení, na jejich význam v procesu osvojování tlumočnické kompetence, doporučené způsoby hodnocení tlumočnického výkonu a jejich využití při výuce konsekutivního tlumočení tak, jak jsou popsány v odborné literatuře. Čerpá z výzkumu a názorů řady uznávaných zahraničních i domácích badatelů (H. Bühlerová, D. Seleskovitchová, I. Kurzová, D. Gile, F. Pöchhacker, W. Kutz, M. Shlesingerová, M. Mottaová, J.Leeová, L. Machová a další). Ve svém výkladu postupuje systematicky a konzistentně. V poslední části teoretické kapitole (1.4.4. *Vztahy mezi pedagogickým hodnocením, vrstevnickým hodnocením a sebehodnocením*) si již připravuje půdu pro empirickou část DP.

V empirické části práce, (s. 32-63), která má podobu kvalitativní longitudinální studie, diplomantka podrobně zdokumentovala svůj výzkum sebehodnocení, vrstevnického hodnocení a pedagogického hodnocení, jehož se zúčastnilo celkem 10 studentů posledního ročníku bakalářského studijního oboru překladatelství a tlumočnictví angličtina-čeština. Metodologie je podle mne velmi precizní – nejdříve se diplomantka zaměřila na východiska výzkumu a jeho přípravu, představila své tři hypotézy, respondenty a způsob, jakým byl výzkum organizován (vytvoření nástrojů pro hodnocení: dotazníky; sběr dat apod.). Poté se zabývala analýzou získaných dat (analýza dotazníků a nahrávek i konkrétního slovního hodnocení/sebehodnocení, analýza hodnocení výkonu nejslabšího a nejsilnějšího studenta v zkoumané populaci atd.), z nich se pokusila vyvodit závěry. Je pouze možná trochu škoda,

že tlumočnická řešení je potřeba dohledávat v přílohách (navíc na CD či jiném souboru), jistě by bylo zajímavé je uvést přímo v textu DP. Tabulky a grafy v textu DP jsou srozumitelné a vhodně okomentované.

Během obhajoby by diplomantka mohla více vysvětlit svá zjištění uvedená na s. 39 (dva případy shody a čtyři případy rozdílů).

V rámci longitudinální studie zjistila diplomantka řadu zajímavých skutečností (s. 60-63): prokázalo se, že v převažující většině případů vznikají mezi sebehodnocením, vrstevnickým hodnocením a pedagogickým hodnocením jen minimální rozdíly. To svědčí o tom, že studenti na sebe samé i na své spolužáky kladnou stejné požadavky jako pedagog a hodnotí je podle obdobných kritérií. Tato skutečnost podporuje i tezi, že v souladu s doporučeními odborníků se daří jasně stanovit a vysvětlit studentům kritéria, podle kterých je výkon hodnocen. V rámci porovnání sebehodnocení, sebehodnocení s odstupem, pedagogického hodnocení a vrstevnického hodnocení se ukázalo dle diplomantky, že pokud jde o sebehodnocení, hodnotili studenti svůj vlastní výkon zpravidla přísněji, než jak je hodnotili vrstevníci a pedagog. Z hodnocení vyplynulo rovněž, že velmi důležitým kritériem je přesvědčivost tlumočení, a to jak v negativním, tak v pozitivním smyslu. Bylo zjištěno, že studenti se při hodnocení a sebehodnocení často zaměřují spíše na negativní aspekty výkonu na úkor pozitivních. Často se však objevovalo i hodnocení s nalezením příčiny nebo důsledku, což potvrzuje fakt, že se studenti nesoustředí pouze na odhalení a pojmenování chyby, ale i na zjištění její příčiny či následku.

Práce Petry Miketové splňuje veškeré požadavky kladené na magisterské diplomové práce. Je napsaná poctivě a samostatně, metodologicky naprosto čistě, srozumitelně a velmi inteligentně a přináší řadu užitečných poznatků pro didaktiku tlumočení, jež mohou být aplikovatelné v hodinách výuky praktického konsekutivního tlumočení a případně i při samostudiu. Zároveň také mohou přispět ke zdokonalení systému hodnocení tlumočnického výkonu při výuce konsekutivního tlumočení ve všech třech vybraných kategoriích (hodnocení ze strany pedagoga, vrstevnické hodnocení a sebehodnocení) a mohou tak poskytnout samotným studentům určitý návod k tomu, jak zlepšovat zpětnou vazbu a maximalizovat její přínos pro vlastní studium i další profesní rozvoj. Způsobem zpracování dané problematiky diplomantka prokázala, že nastudovala příslušnou odbornou literaturu, že s touto literaturou dovede velmi dobře pracovat a je schopna jednotlivé úvahy, názory a poznatky samostatně utřídit a předložit.

V této souvislosti oceňuji i rozsáhlou bibliografii k danému tématu uvedenou v závěru diplomové práce.

Diplomovou práci Bc. **Petry Miketové** doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **výborně**. O definitivní klasifikaci rozhodne vlastní průběh obhajoby.

Prof. PhDr. Ivana Čeňková, CSc.

Praha 13. května 2019